

Varo mitä toivot

Nora
Niemi

Varo mitä toivot

*Nora
Niemi*

 SAGA
EGMONT

Nora Niemi

Varo mitä toivot

SAGA Egmont

Varo mitä toivot

Cover image: Shutterstock
Copyright © 2018, 2022 Nora Niemi and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788728247815

1st ebook edition
Format: EPUB 3.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

1. Synkkään kartanoon

Kello oli kolme iltapäivällä, mutta taivas oli musta kuin keskiyöllä, ja raskaana putoilevat sadepisarat sumensivat näkymää entisestään. Sanna tihrusti autonsa huurtuvasta tuulilasista kapeaa ja mutkittelevaa tietä, joka tuntui katoavan tiheään viuhuvien tuulilasinyyhkijöiden takana epäselvältä ja sumuiselta näyttävään maisemaan. Tien toisella puolella kohosi tiheää, mustaa kuusimetsää, ja toisella puolella syvän ojan jälkeen aukeni laakea pelto, jonka yli puhalsi vimmainen tuuli. Ei olisi uskonut, että kevät oli jo hyvässä vauhdissa, sillä kauempana siintävät koivut olivat harmaita ja lehdettömiä, maa mustaa ja routaista.

Vaikka Sanna oli hidastanut ajonopeutensa jo melkein kävelyvauhdiksi, hän ei sittenkään nähnyt sateen seassa tien yli sinkoavaa peuraa, joka vilahti kuin suuri, musta varjo aivan hänen autonsa nokan edestä metsään, toiselle puolen tietä. Sanna huudahti säikähdyksestä, painoi vaistomaisesti jarrua niin ettei ehtinyt painaa kytkintä, ja sai autonsa sammumaan puoliksi vinoon keskelle tietä. Onneksi muuta liikennettä ei ollut, sillä sellaisessa sateessa perässä ajava auto olisi väistämättä rysäyttänyt Sannan takapuskuriin niin, että metalli rytisisi. Sanna puhalteli pariin kertaan syvään henkeä ja yritti tasata sydämensä sykettä, joka oli lähtenyt villiin laukkaan peuran säikäytettyä hänet perinpohjaisesti. Matkaa olisi jäljellä enää muutama kilometri, mutta tie oli hidasta ja kapeaa

hiekkatietä. Pienen hetken Sannan teki mieli kääntyä takaisin, mutta hän tiesi, ettei se ollut vaihtoehto.

Kun Sanna oli aamupäivällä lähtenyt kotoaan, taivas oli ollut kirkas ja aurinkoinen. Hänen olonsa oli ollut toiveikas ja innostunut, ja hän oli ajatellut, että maisemanvaihdos oli juuri jotain sellaista, mitä hänen tylsä elämänsä nyt tarvitsisi. Mutta pitkän ajomatkan aikana taivas oli kuitenkin kilometri toisensa jälkeen synkenyt, ja ensimmäiset, maatajärjestyttävät salamot jyrisivät taivaanrannassa kun hän oli ajanut moottoritien rampilta ensin pienemmälle asfaltitielle ja sitten lopulta yhä kapeammille hiekkateille. Harvaanasuttu, hiljainen maaseutu ja lakeiden peltojen ylle laskeutunut raskas, musta taivas saivat myös Sannan mielen synkkenemään. Hänen mieleensä pesiytyi epäily, että kenties tämä olikin ollut huono idea. Hän oli menossa vieraaseen paikkaan, satojen kilometrien päähän kotoaan, missä hän ei tuntenut ketään. Hän oli ottanut vastaan työn, josta ei tiennyt oikeastaan mitään, eikä hänellä ollut aavistustakaan, riittäisivätkö hänen kykynsä ja osaamisensa homman hoitamiseen.

Koko työnhaku-prosessi oli ollut alusta asti erikoinen, ja kääntynyt loppumetreillä suorastaan kummalliseksi. Sanna oli nähnyt työvoimatoimiston verkkosivuilla ilmoituksen, jossa haettiin johdon sihteeriä, ja lähettänyt hakemuksensa ja CV:nsä määräaikaan mennessä, mutta unohtanut sitten koko asian. Heti hakuajan umpeuduttua hänelle oli kuitenkin soitettu, ja Sannalla meni ensin puolet puhelusta ohitse, kunnes hän pääsi kärryille ja tajusi, että soittaja ei halunnut sopia hänen kanssaan haastattelua vaan tarjosi työtä hänelle siltä istumalta.

- Koska pystyt aloittamaan? soittaja tivasi. Hän oli kireä-ääninen nainen, jonka ikää oli vaikea arvioida pelkästään puheen perusteella.

- Heti kai? Sanna vastasi epävarmasti.

- Tarkoitatko, että pääset maanantai-aamuksi tänne Jalavaharjulle? nainen kysyi.

- Jalavaharjulle?

- Kai sinä nyt hyvänen aika tiedät, minne olet hakenut töihin? nainen ärähti puhelimesta, ja Sanna irvisti itsekseen kun tajusi mokanneensa koko homman jo ennen kuin se ehti alkaakaan. Soittaja ei kuitenkaan ollut vielä jättänyt häntä kokonaan pois laskuista.

- Otatko sinä tämän paikan vai et? Pitääkö minun soittaa seuraavalle? nainen kysyi, ja silloin Sanna tajusi reagoida.

- Onko palkkaus sama, mitä ilmoituksessa luki? hän sai kysytyä, ja tunsu hetken aikaa ylpeyttä siitä, että ryhdistäytyi ja puolusti omia oikeuksiaan.

- Palkka on se, mitä sovittiin ja nousee kahden kuukauden jälkeen ensin kymmenen prosenttia ja kuuden kuukauden jälkeen vielä toiset kymmenen prosenttia. Asunto järjestetään työnantajan puolesta, mutta henkilökohtaisista kuluistasi vastaat tietenkin itse.

- Asunto? Sanna yskäisi.

- Tyttö hyvä, oletko sinä jotenkin yksinkertainen? Ehkä minun pitäisi tosiaan soittaa seuraavalle jonossa...

- Ei, minä otan sen, Sanna keskeytti. - Siis työn, otan työn vastaan. Maanantai-aamuna, asia selvä. Tapaamisiin sitten, Sanna sanoi ja puhelun katkettua hän seiso i vielä pitkään kännykkä kädessään ja tuijotti sen sammunutta ruutua. Sen verran hän tajusi, että oli juuri ottanut vastaan erittäin hyväpalkkaisen työn johdon sihteerinä, mutta siinä hänen tiedossaan olevat faktat sitten olivatkin.

Vasta puhelun päätyttyä Sanna oli tarkistanut, missä Jalavaharju sijaitsee. Työhakemukset oli lähetetty rekrytointitoimistolle, joka sijaitsi Sannan kotikaupungissa, eikä hän ollut hakemusta tehdessään huomannut, että Jalavaharju olikin sekä paikkakunnan että työnantajan nimi, eikä työtä tarjoavan yrityksen nimi niin kuin hän oli olettanut. Hetken aikaa Sanna oli ajatellut, että soittaisi takaisin ja peruisi koko homman, mutta sitten hän oli vilkaissut hakuilmoituksen yksityiskohtia tarkemmin. Palkka oli tolkuttoman hyvä, ja työnantaja järjestäisi asunnon. Kun hänellä vielä oli tiedossa eräs kaverin kaveri, joka etsi väliaikaista asuntoa, Sanna saattoi alivuokrata oman kämppänsä työrupeaman ajaksi, ja niin hän välttäisi asumiskulut kokonaan. Sellaisilla eduilla hän tekisi päätähuimaavan tilin jo muutamassa kuukaudessa. Työ kuulosti palkkaansa nähden kevyeltä, ja vastasi pääpiirteittäin Sannan koulutustakin. Ainoa miinus oli se, että työ oli vieraalla paikkakunnalla, ja Sanna joutuisi jättämään tutun kotikaupunkinsa, koko yläasteelta asti kasassa pysyneen kaveripiirinsä ja perheensä. Viime aikoina se oli kuitenkin alkanut tuntua enemmän plussalta kuin miinukselta.

Kun Sanna oli valmistunut, hän oli hetken aikaa haaveillut, että lähtisi matkustamaan, tutustuisi uusiin maihin ja tapaisi uusia ihmisiä, kokeilisi uusia harrastuksia ja laajentaisi muutenkin elämäänsä hieman isompiin ympyröihin. Kun hän oli kertonut aikeistaan lähipiirilleen, vastaanotto oli kuitenkin ollut tyrmäävä.

- Miksi sinä täältä mihinkään lähtisit? Sannan paras ystävä Jonna oli ihmeteltyt. - Meillähän on aina niin mukavaa täällä. Minua ei ainakaan kiinnosta maksaa montaa sataa siitä, että saan solkottaa vieraita kieliä, syödä pahaa ruokaa ja hytistä jossain huonossa hostellissa, missä

vilisee kaiken maailman luteita ja kirppuja. Ei kiitos, hän oli ilmoittanut, ja tyrmännyt samalla Sannan ajatuksen siitä, että he olisivat voineet lähteä reissuun yhdessä, ennen kuin Sanna oli ehtinyt edes kysyä asiaa.

Sannan perhe oli ollut hänen suunnitelmiansa suhteen yhtä kannustava.

- Kuvitteletko sinä olevasi jotenkin parempi kuin me muut? Sannan sisko, Suski, oli tokaissut ja jatkanut: - Että meille muille kyllä sopii käydä kansanopiston jumpassa ja ostaa vaatteensa Prismasta, mutta neiti haluaa lähteä Pariisiin sovittelemaan pikkumustia butiikkeihin, niinkö? Mistä sinä edes taikoisit rahaa sellaiseen? Äiti ja isä eivät ainakaan maksa sinun reissujasi, usko pois, Suski ilmoitti ja nakkasi niskojaan. Sanna katsoi parhaaksi olla huomauttamatta, että hän tiesi kyllä, kuinka paljon äiti ja isä olivat maksaneet Suskin autosta ja kuinka suuri summa oli vaadittu hänen asuntolainansa takaukseen. Oli paras olla sanomatta mitään, koska Suski ärsyyntyisi vain lisää. Jos Sanna olisi samanlainen kuin aina ennenkin ja tekisi kaiken samalla tavalla kuin aina ennenkin niin kaikki olisivat tyytyväisiä. Kaikki, paitsi hän itse.

Nyt, kun Sanna nojasi autonromunsa viileään ohjauspyörään liejuuntuneella, kapealla tiellä keskellä rankkasadetta, hänen oli kuitenkin itsekin pakko myöntää, että hänen suunnitelmansa ei ollut kenties paras mahdollinen. Hetken aikaa vettä piiskasi taivaalta niin tiheään, ettei hän nähnyt tuulilasin takaa ollenkaan ulos. Sanna vilkaisi kelloaan, hätääntyi ja käänsi sitten nopeasti avainta virtalukossa. Hänen veteraanin sitkeydellä ja ikävuosilla varustettu Toyotansa hurrahti niskoittelematta käyntiin, ja Sanna painoi kaasua niin paljon kuin uskalsi. Hän oli jo myöhässä, ja oli vaikea arvioida, kauanko

loppumatka mutkittlevaa pikkutietä pitkin veisi vielä aikaa.

Sade hellitti hieman niin, että Sanna huomasi kuluneen tienviitan juuri ajoissa, ennen kuin ehti hurauttaa ohi pienestä risteyksestä. Jyrkkään ylämäkeen kääntyi entistä kapeampi tie. Mutkan takana mäki nousi loivemmin, ja suuri, kivinen Jalavaharjun kartano seiso i synkkänä ja ylväänä pitkän lehmuskujan päässä kallioisen mäen harjalla. Sanna tuns i, kuinka hänen sydämensä jysähti melkein kivuliaasti vasten hänen kylkiluitaan. Linnamaisen rakennuksen takana, kauempana siinsi sinistä vettä ja kartanon sivustalla näkyi vilaus suurista, vanhanaikaisista kasvihuoneista. Kartano oli rapistunut ja huonosti hoidettu, mutta rakennus oli valtava ja sen tilukset näyttivät jatkuvan loputtomiin. Paikka oli rauhallinen, syrjäisä ja kauneinta, mitä Sanna oli koskaan nähnyt.

Vesisade oli tauonnut, mutta taivas oli edelleen tumma. Sanna nousi varovasti autosta ja otti vain käsilaukkunsa matkustajan penkiltä. Hän oli pakannut vain vähän tavaroita mukaansa, koska ei tiennyt, kuinka pitkäksi aikaa jäisi. Työtarjous oli kuulostanut liian hyvältä ollakseen totta, ja Sanna odotti alitajuisesti koko ajan, että kun hän tulisi paikan päälle, hänelle kerrottaisiin kaiken olleen erehdys. Mutta juuri nyt, kun Sanna katseli sateen nostattaman sumun seasta mäen harjalla kohoavaa Jalavaharjun kartanoa, hän toivoi koko sydämestään että kaikki järjestyisi parhain päin. Kartanon takana synkälle, mustalle taivaalle repesi pieni palkeenkieli, josta aurinko puski säteensä pilvipeitteen läpi ja sai rakennuksen uusitun pelikaton kimaltelemaan kuin kulta. Sanna nousi autosta, käänsi katseensa taivaalle ja päätti, että auringon pilkahduksen oli pakko olla hyvä enne.

Sanna oli hädintuskin ennättänyt laskea jalkansa kartanon valtaviin kiviportaiden ensimmäiselle askelmalle, kun kuistille pyyhälsi vanhempi, päättäväisen näköinen nainen.

- Kivistö? nainen tiuskaisi kysymyksen, ja Sanna nyökkäsi hätäisesti. Hän ei muistanut, että kukaan olisi puhutellut häntä sukunimellä sen jälkeen, kun yläasteen satavuotias ruotsinopettaja oli jäänyt eläkkeelle.

- Olet myöhässä, nainen ilmoitti, ja katsoi Sannaa päästä varpaisiin, kuin arvioiden, olisiko hänestä siihen, mitä häneltä odotettiin. Sanna katsoi parhaaksi pitää suunsa supussa, ja hillitä kysymystulvansa toistaiseksi. Hän ehtisi ottaa selvää työnkuvansa yksityiskohdista sitten, kun olisi ensin varmistanut, että todella sai työpaikan.

- Anteeksi, Sanna sanoi ja yritti kuulostaa mahdollisimman nöyrältä. - Aliarvioin pahasti, kuinka kauan tuon viimeisen tieosuuden ajamiseen kuluisi. Seuraavalla kerralla osaan lähteä aikaisemmin liikenteeseen, hän lisäsi.

Vanhempi nainen katsoi häntä arvioiden, ja Sanna oli näkevinään hänen silmiinsä pilkahtavan hieman lämpöä.

- Sisälle sitten, hän sanoi ja paineli kuistilta kartanon uumeniin jäämättä odottelemaan, seurasiko Sanna hänen perässään vai ei.

Sanna laittoi tossua toisen eteen ja pujotteli kartanon valtavasta aulasta kapeaa käytävää pitkin suuren ruokasalin läpi keittiöön, joka oli talon yleisilmeeseen nähden yllättävän uudenaikainen kromattuine kodinkoneineen kaikkineen. Vanhempi nainen läväytti astiakaapista työtasolle kaksi siroa kahvikuppia ja kulhollisen kostuneita pipareita. Kahvimaitoa ei näyttänyt ilmestyvän, eikä Sanna uskaltanut sanoa mitään, vaan maistoi melkein mustaksi paahtunutta kahvia sellaisenaan,

kun vanhempi nainen kaatoi sitä kysymättä kuppiin hänen edessään.

- No niin, asiaan, nainen aloitti. - Minä olen rouva Koskiaro, lähiesimiehesi. Voit kutsua minua rouva Koskiaroksi, hän lisäsi juuri, kun Sanna oli ehtinyt ajatella, oliko naisella etunimeä ollenkaan. Ilmeisesti ei.

- Työnantajasi on virallisesti herra Jalava, mutta kaikki kysymykset tai muut asiat on syytä kohdistaa minulle. Mitä vähemmän olet herra Jalavan tiellä, sen parempi. Hän odottaa avustajaltaan tehokkuutta, hienotunteisuutta ja tarkkuutta. Onko ymmärretty?

Sanna nyökkäsi epävarmasti, koska varsinainen työnkuva oli hänelle edelleen mysteeri. Rouva Koskiaro kuitenkin näytti olevan tyytyväinen hänen reaktionsa.

- Hyvä. Ja muista aina, että sinulle maksetaan paitsi työpanoksestasi, myös hienotunteisuudestasi, onko selvä? nainen kysyi, ja kun Sanna näytti koko ajan enemmän hölmistyneeltä, hän jatkoi:

- Sinä et puhu sanallakaan työstäsi tai mistään näkemästäsi ja kokemastasi täällä kenellekään tämän talon ulkopuolella. Ymmärrätkö nyt?

Sanna nyökkäsi, mutta ei voinut olla mieltimättä, mistä oikein oli kysymys.

- Tuota... Mitä minä tarkalleen ottaen teen? hän kysyi, ja veti samantien hartioitaan kyyryyn kuin puolustautuakseen kun näki rouva Koskiaron pöyristyneen ilmeen.

- Mitäkö sinä teet? Mitä ikinä sinun käsketään tehdä, tyttö hyvä! Jos herra Jalava käskää sinun hypätä, sinä kysyt kuinka korkealle, onko selvä?

- Eikö tuo nyt ole aika vanhanaikainen asenne? Enhän minä tullut tänne miksikään piiaksi tai palvelijaksi, Sanna aloitti, mutta keskeytti lauseen kun näki rouva Koskiaron katsovan häntä kuin hullua.

- Miksiköhän sinä sitten tulit, jos saan kysyä? Palkka on erittäin kilpailukykyinen, ja se nousee työn edetessä, koska olemme kaikki täällä tietoisia siitä, että herra Jalava on vaativa työnantaja. Sinun tehtäväsi eivät ole mitenkään ylivoimaisia eivätkä vaadi erityisiä taitoja, joten jos olet suurinpiirtein täysijärkinen ihminen, pärjät kyllä. Asenne on se, joka tässä työssä ratkaisee. Herra Jalava odottaa paljon niin itseltään kuin muiltakin ihmisiltä. Hän on ankara ja vaativa, mutta siksi hän on se kuka on, rouva Koskiaro sanoi ylpeyden väre äänessään.

- Ja kukahan hän sitten mahtaa olla? Sanna tuhahti.

- Nimi tähän, rouva Koskiaro sanoi ja työnsi pienellä tekstillä täytetyn sopimuspaperin Sannan nenän alle. - Jos sinä saat sen selville, tämä paperi takaa, ettet toista sitä koskaan kenellekään tai me pidämme huolen siitä, että maksat vahingonkorvauksia koko ikäsi niin, ettet näe penniäkään omasta palkastasi koko elinikäsi, rouva Koskiaro tärytti.

- Jo nyt on, Sanna henkäisi yhtä aikaa yllättyneenä ja epäuskoisena. Kuka tahansa mystinen herra Jalava olisikin, se tieto tuskin olisi sopimusrikkeen arvoinen. Ja jos ukko paljastuisi megalomaaniseksi ääliöksi, joka yrittäisi tunkea kättään hänen hameensa alle, hän voisi lähteä kälppimään ja unohtaa koko homman. Palkka oli kuitenkin niin hyvä, että homma kannatti katsoa loppuun saakka.

Kun Sanna oli allekirjoittanut vaitiolosopimuksen, rouva Koskiaro käski hänen hakea tavaransa, koska hän näyttäisi Sannalle tämän huoneen. Hieman yllättyneenä Sanna teki työtä käskettyä, kävi kiskomassa pienen matkalaukkunsa autonsa takakontista ja palasi sitten kartanon aulaan, missä rouva Koskiaro odotti häntä. Sanna oli olettanut, että työläiset ja muu rahvas majoitettaisiin jossakin ladossa kartanon mailla eikä suinkaan päärakennuksessa, mutta

hän ei ollut ollenkaan pahoillaan asioiden saamasta käänteestä. Hän kuvitteli mielessään kauniisti sisustetun ullakkohuoneen, josta aukeaisi näköala kartanon puutarhaan, ja jonka keskellä odottaisi valtava pylvässänkyy pehmeine peittoineen. Vasta, kun rouva Koskiaro oli töninyt Sannan yläkerran käytävän viimeiseen nurkkaan ja avannut oven, kävi ilmi, ettei majoitus ollut ihan sitä luokkaa kuin Sanna oli hetken ehtinyt haaveilla.

Huone oli ennen kaikkea käytännöllinen. Siellä oli sänky, joka muistutti enemmän vanhanaikaista sotasairaalan hetekaa kuin pylvässänkyyä, työpöytä ja tuoli ikkunan edessä sekä 80-lukulainen, lastulevystä tehty hutera kirjahylly. Lattiassa oli räikeä ja ruma räsymatto, ikkunoissa rusehtavat, kudotut verhot. Väriteemaksi oli näemmä valittu tunkkainen 70-luku.

- Mitä sinä oikein odotit, luksushotellia porealtaineen ilmeisesti? Rouva Koskiaro hymähti nähdessään Sannan valahtaneen ilmeen. - Vessa on käytävän päässä, hän lisäsi ja vilkaisi sitten kelloaan. - Mennään sitten, kierretään kartanon tilat ja esitellään sinut muille työntekijöille. Saat tämän päivän aikaa asettua, minä puhun iltapäivällä herra Jalavan kanssa sinun työnkuvastasi vielä tarkemmin, ja huomonaamalla olet sitten kahdeksalta valmiudessa.

- Selvä, Sanna sanoi ja vilkaisi nopeasti huoneensa ikkunasta ulos, ennen kuin seurasi rouva Koskiaroa takaisin alakertaan. Ikkunan vanhan, läikehtivän lasin takaa näkyi kaistale rantaan johtavaa metsänreunaa ja kartanon puutarha, jossa omenapuut läikehtivät hentoa valkoista niiden kukkien ollessa juuri avautumaisillaan. Ainakin näköala oli melkein yhtä hieno kuin hänen haaveissaan.